

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

Odborné připomínky

k dokumentaci EIA na záměr „ZEVO Mělník“

9.února 2018

1. Zásadní připomínky

Nedostatečné odůvodnění projektu: nadkapacita ZEVO

V části B.I.5. je spalovna ZEVO Mělník odůvodněna požadavkem POH Středočeského kraje, podle kterého bude v roce 2025 celková produkce směsného a objemného komunálního odpadu vhodného pro energetické využití ve výši 372 781 t/rok, tedy 278 kg/os a rok. POH Středočeského kraje však je již překonaným dokumentem, který je nutné dát do souladu s novou evropskou legislativou (balíčkem pro oběhové hospodářství – CEP). CEP požaduje, aby členské státy EU do roku 2035 recyklovaly minimálně 65% svých komunálních odpadů. POH Středočeského kraje však pro rok 2025 počítá s mírou recyklace pouze cca 40%. Mezi roky 2025 a 2035 však bude muset vzrůst míra recyklace. Pokud však spalovna ZEVO Mělník vejde do provozu v roce 2025, pak bude v roce 2025 spalovat recyklovatelné odpady, které bude nutné do roku 2035 recyklovat. Spalovna ZEVO Mělník tím přijde o velké množství spalovaného odpadu.

POH Středočeského kraje zcela nepodloženě počítá s tím, že v roce 2025 budou obyvatelé kraje produkovat 278 kg/os a rok odpadů vhodného ke spálení v ZEVO Mělník. Proč by měli produkovat tak moc? V Belgii, kde je zakázáno skládkování odpadů se spaluje pouze 160 kg/os a rok. (viz data Eurostatu), tedy více než o 110 kg odpadů na osobu méně.

POH Středočeského kraje navíc zcela opomněl, že se uprostřed kraje nalézá hlavní město Praha s funkční spalovnou o kapacitě 310 000 tun odpadů ročně. Tato kapacita je při dosažení 65 % míry recyklace dostatečná jak pro hl. město Praha, tak pro Středočeský kraj. Zde jednoduchý výpočet: belgické Vlámsko vytvoří 140 kg SKO/os a rok. Proč by v budoucnu nemohli i Češi produkovat stejně? Pokud by politici zavedli účinné systémy třídění a motivace, tak jako ve Vlámku vyprodukovali by pražané a Středočeši asi 367 000 tun odpadů, které by Malešická spalovna snadno zpracovala. Zbývá 57 000 tun odpadů, které lze řešit například odvozem do spalovny v Liberci, která stejným výpočtem nebude mít dostatek odpadů ke spálení. A to nebereme v úvahu očekávané zvýšení kapacity spalovny Malešice a plánovanou ZEVO Most - Komořany.

Požadujeme tedy o reakci na naše předpoklady vycházející z budoucí odpadové legislativy EU. A dále o informaci z jakých okolních zemí bude navážen odpad do plánované spalovny ZEVO Mělník a jaké dopravní trasy budou tímto dovozem zatíženy.

Chybí variantní řešení

Projekt spalovny ZEVO Mělník je předkládán jako jednovariantní. V žádném případě však nesouhlasíme s tím, že pouze spalovna ZEVO Mělník vyřeší Středočeskému kraji problém kam s produkovánými směsnými a objemnými komunálními odpady.

Hnutí DUHA požaduje zpracování záměru nakládání s komunálními odpady ve Středočeském kraji variantně. A to minimálně v těchto variantách:

- 1) nynější záměr roštové megaspalovny komunálních odpadů u Mělníku
- 2) vybudování zařízení na mechanicko-biologickou úpravu (MBÚ) odpadů se stejnou kapacitou, avšak s následujícími parametry: 65 % materiálového využití (včetně biologického využití) komunálních odpadů z kraje bude dosaženo tříděním a domácím kompostováním u zdroje (přímo v domácnostech) a MBÚ bude fungovat jako úprava pro zbylých 35 % komunálních odpadů. S tím, že MBÚ bude navrženo tak, aby 10 % odpadů materiálově využilo, 30 % byla ztráta tlením, 30 % bylo uloženo na skládku bez obsahu BRKO a 30 % bylo energeticky využito ve stávajících zdrojích (například po úpravě kotlů přímo v zařízení investora nebo v paroplynové elektrárně ve Vřesové či jinde). S tím, že kraj bude aktivně pracovat na tom, aby se v kraji prodávaly pouze snadno recyklovatelné a využitelné výrobky a bude nadále podporovat aplikaci kompostů na zemědělskou půdu.

- 3) kraj zajistí do roku 2025 zvýšení materiálového využití (včetně biologického využití) komunálních odpadů na 55 %. Toho kraj dosáhne aktivní podporou tříděním a domácího kompostování u zdroje (a dalšími opatřeními) a pro zbylých 45 % KO vybuduje několik menších MBÚ technologií v kraji, které se zaměří především na stabilizaci výstupů z MBÚ zařízení a jejich následné uložení na skládkách (bez obsahu BRKO). S tím, že MBÚ bude zaměřeno na to, aby 30 % odpadů bylo materiálově využito, 30 % byla ztráta tlením, 40 % bylo uloženo na skládku bez obsahu BRKO. S tím, že kraj bude aktivně pracovat na nové odpadové legislativě, která by dosažení 55 % cíle zajistila a na krajské úrovni bude pracovat obdobně jako ve variantě 2)

Hnutí DUHA je připraveno se na přípravě skutečně plnohodnotných variant podílet.

Chybí variantní řešení

Projekt spalovny ZEVO Mělník je předkládán jako jednovariantní. V žádném případě však nesouhlasíme s tím, že pouze spalovna ZEVO Mělník vyřeší Středočeskému kraji problém kam s produkovánými směsnými a objemnými komunálními odpady.

Hnutí DUHA požaduje zpracování záměru nakládání s komunálními odpady ve Středočeském kraji variantně. A to minimálně v těchto variantách:

- 4) nynější záměr roštové megaspalovny komunálních odpadů u Mělníku
- 5) vybudování zařízení na mechanicko-biologickou úpravu (MBÚ) odpadů se stejnou kapacitou, avšak s následujícími parametry: 65 % materiálového využití (včetně biologického využití) komunálních odpadů z kraje bude dosaženo tříděním a domácím kompostováním u zdroje (přímo v domácnostech) a MBÚ bude fungovat jako úprava pro zbylých 35 % komunálních odpadů. S tím, že MBÚ bude navrženo tak, aby 10 % odpadů materiálově využilo, 30 % byla ztráta tlením, 30 % bylo uloženo na skládku bez obsahu BRKO a 30 % bylo energeticky využito ve stávajících zdrojích (například po úpravě kotlů přímo v zařízení investora nebo v paroplynové elektrárně ve Vřesové či jinde). S tím, že kraj bude aktivně pracovat na tom, aby se v kraji prodávaly pouze snadno recykovatelné a využitelné výrobky a bude nadále podporovat aplikaci kompostů na zemědělskou půdu.
- 6) kraj zajistí do roku 2025 zvýšení materiálového využití (včetně biologického využití) komunálních odpadů na 55 %. Toho kraj dosáhne aktivní podporou tříděním a domácího kompostování u zdroje (a dalšími opatřeními) a pro zbylých 45 % KO vybuduje několik menších MBÚ technologií v kraji, které se zaměří především na stabilizaci výstupů z MBÚ zařízení a jejich následné uložení na skládkách (bez obsahu BRKO). S tím, že MBÚ bude zaměřeno na to, aby 30 % odpadů bylo materiálově využito, 30 % byla ztráta tlením, 40 % bylo uloženo na skládku bez obsahu BRKO. S tím, že kraj bude aktivně pracovat na nové odpadové legislativě, která by dosažení 55 % cíle zajistila a na krajské úrovni bude pracovat obdobně jako ve variantě 2)

Hnutí DUHA je připraveno se na přípravě skutečně plnohodnotných variant podílet.

Dopravní zatížení

Jak už bylo uvedeno výše. Bez znalosti výše produkce směsných a objemných odpadů v okolí plánovaného záměru spalovny ZEVO Mělník není možné zjistit z jakých vzdáleností bude nutné dovážet plánovaných 320 000 tun odpadů ročně. Není možné ani zjistit k jakému zatížení a v jakých obcích by realizací záměru došlo. Hnutí DUHA tedy považuje za zásadní nejprve vytvořit nové Plány odpadového hospodářství krajů, které budou zahrnovat požadavky obsažené v balíčku pro oběhové hospodářství. Případně se nemusí jednat o POH krajů, ale musí jít o studii, která s plněním těchto cílů počítá a jasně odpoví na následující otázku: „Na úkor čeho poroste recyklace komunálních odpadů po roce 2025, když to nebude na úkor skládek, kde již recyklovatelné odpady končit nebudou? A jak se s tím plánovaný záměr spalovny ZEVO Mělník vypořádá?“

Navíc plánovaný záměr spalovny ZEVO Mělník jak již stojí v dokumentaci EIA je bez řešení dopravní situace nerealizovatelný. „Realizace nového dopravního silničního řešení v okolí Elektrárny Mělník je základní podmínkou realizovatelnosti záměru,“ stojí v dokumentaci EIA na straně 40. Přitom se tento požadavek neobjevil v podmínkách pro zahájení stavebního řízení. Hnutí DUHA trvá na tom, aby vyřešení dopravy bylo nutnou podmínkou pro zahájení stavebního řízení. Nechceme, aby projekt spalovny ZEVO Mělník byl postaven a zakonzervován do doby vyřešení dopravní situace.

Doprava a varianty umístění v jiných lokalitách

Součástí variantního řešení by mělo být také umístění v jiných lokalitách, například takových, kde lze snadno umístit železniční vlečku. S železniční vlečkou by ZEVO Chotíkov bylo skutečně krajským intergovaným zařízením nakládání s odpady.

Doplnit předtřídění nebezpečných odpadů

Hnutí DUHA se domnívá, že součástí technologie musí být zařízení, které bude vytříďovat toxické odpady na vstupu spalovny.

Nebezpečné odpady jsou součástí směsných komunálních odpadů i přes snahu o jejich eliminaci. Neměly by však být páleny ve spalovně komunálních odpadů, která k jejich bezpečnému spálení není dimenzována (spalovny nebezpečných odpadů jsou provozovány za vyšší mnohem teploty zdržení). Vytříděním nebezpečných odpadů se dosáhne dalšího snížení toxických emisí spalovny. Pokud by toxické odpady nebyly tříděny je nutné požadovat pro zařízení režim stejný jako pro spalovnu nebezpečných odpadů, tedy teplotu 1200°C a tomu odpovídající zdržení.

Spalování nebezpečných odpadů při nízké teplotě ohrožuje životní prostředí.

Nedostatečně řešené výstupy

Dokumentace EIA by měla řešit, ale neřeší, naprosto konkrétně způsob nakládání s toxickým popílkem a nebezpečnou škvárou, která zbyde po spálení. Vzhledem k tomu, že dokumentace EIA nevyjasnila odkud bude dovážen odpad v roce 2035, kdy členské státy EU dosáhnou 65% míry recyklace a hrozí tedy, že půjde o odpad ze zahraničí. Mělo by se vyjasnit jak se každoročně naloží s až 112 000 tunami nebezpečné škváry a toxického popílku. Hnutí DUHA požaduje, aby nyní při projednávání vlivů zařízení na životní prostředí byl popsán konkrétní způsob solidifikace popílků a smluvně zajištěno uložení všech výstupů ze spalovny před vydáním stanoviska EIA.

Závěr

Je předložen záměr výstavby spalovny ZEVO Mělník jež má ročně navézt a spálit 320 000 tun komunálních a jiných odpadů a odvézt 112 000 tun nebezpečné škváry a toxického popílku. Záměr má být umístěn na území, na kterém to podle Územního plánu není možné a obec na jejímž katastru má záměr stát s jeho realizací nesouhlasí.

Záměr je přitom velmi obecný, když tvrdí:

- že bude splňovat BAT jež budou známy až na přelomu let 2018 a 2019 (viz strana 49 dokumentace EIA),
- že použije zatím neznámou technologii, která však budoucí BAT bude plnit
- že bude postaven až bude vyřešena dopravní situace (která se však ještě ani stavebně řešit nezačala a zdaleka není na její realizaci všeobecný konsenzus)
- že bude spalovat pouze odpady, které nelze recyklovat, ale odůvodnění projektu je postaveno na POH kraje jež neodpovídá připravovanému balíčku k oběhovému hospodářství ani jeho implementaci do české legislativy.

Vzhledem k výše uvedenému velkému množství neznámých informací doporučujeme projekt spalovny ZEVO Mělník zastavit do:

- 1) změny POH Středočeského kraje, nebo existence studie reflektující balíček k oběhovému hospodářství: čímž dostaneme odpověď na požadovanou kapacitu záměru
- 2) vyřešení otázky dopravního zatížení pro naplnění požadované kapacity záměru.
- 3) vyjasnění jakou konkrétní technologii bude záměr spalovny ZEVO Mělník obsahovat.
- 4) zajištění byť teoretické možnosti umístění záměru na plánovaném území.

Vzhledem k těmto nedořešeným hlavním problémům nepodáváme další připomínky, neboť tyto nám přijdou zcela zásadní a musí být vyřešeny před další podrobnou diskusí o daném projektu spalovny ZEVO Mělník.

Vydalo Hnutí DUHA
Ivo Kropáček, únor 2018

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

A › Údolní 33, 602 00 Brno
E › ivo.kropacek@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz

Česká veřejnost chce žít ve zdravějším a čistším prostředí. Hnutí DUHA proto navrhuje řešení ekologických problémů, jež přinesou konkrétní prospěch pro kvalitu života každého z nás. Úspěšně prosazuje účinná a realistická opatření, která omezí znečištění vzduchu a řek i produkci odpadů, umožní zachovat pestrou krajinu, snížit kontaminaci potravin a vody toxickými látkami či předejít globálním změnám klimatu. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, přípravu zákonů, kontrolu průmyslových firem, rady zákazníkům a domácnostem, výzkum, v zdělávání, právní kroky i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí na celostátní, místní i mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.